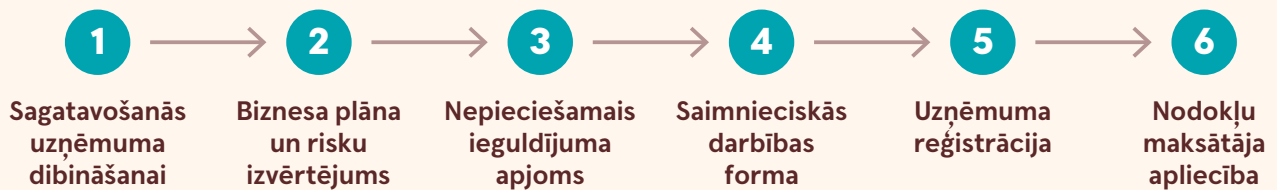

Uzņēmuma dibināšana

Nodibināt savu uzņēmumu ir vienkārši

Vēlme pašam vadīt savu darbu, noteikt sava uzņēmuma attīstību, pelnīt vairāk, īstenot dzīvē savas idejas un projektus, darīt to, kas tiešām patīk. Tie nav vienīgie, taču pilnīgi pietiekami iemesli, lai apsvērtu iespēju dibināt savu uzņēmumu. Ir laba ziņa: nodibināt uzņēmumu ir vienkārši – atliek rīkoties!

Soli pa solim līdz savam uzņēmumam

1 Rūpīgi sagatavojieties pirms uzņēmuma dibināšanas

Uzņēmuma dibināšana ir tikai viens no soļiem uzņēmējdarbības sākšanā. Būsim godīgi – tas ir pats vieglākais. Vispirms jaunajam uzņēmējam ir jāizvēlas joma, kurā darbosies viņa uzņēmums. To bieži nosaka līdzšinējā profesionālā pieredze, taču ir pietiekami daudz darbības veidu, kuros sākt savu biznesu var arī bez priekšzināšanām. Galvenais nosacījums – jābūt skaidram mērķim un jābūt gatavam mācīties un meklēt, kas jādara, lai šo mērķi sasniegtu.

2 Sagatavojiet biznesa plānu un risku izvērtējumu

Lai rastu pārlicību par potenciālā uzņēmuma rentabilitāti, lieti noder biznesa plāna izstrāde, kas ietver risku izvērtējumu, kā arī finanšu aprēķinus un prognozes.

Biznesa plāns palīdzēs salikt pa plauktiņiem uzņēmuma attīstības gaitu un precīzāk apjaust biznesa situāciju konkrētajā darbības nozarē, kā arī savu potenciālu. Prakse liecina, ka biznesa plānus mēdz arī nerakstīt.

Visbiežāk tā notiek, ja jaunais uzņēmējs jau ir vienojies ar vairākiem konkrētiem klientiem par sadarbību un izrēķinājis, ka iesākumā ar šo klientu bāzi pietiek sākotnējo plānoto darbinieku, tehnisko, administratīvo un citu izmaksu segšanai.

Tomēr biznesa plānu sagatavot ir ieteicams, jo tas palīdz izvērtēt, kā sekmīgāk attīstīt savu uzņēmumu, izmantojot savas priekšrocības un tirgus iespējas – pārdaļot jau esošu tirgus daļu ar citiem konkurentiem vai atrotot jaunas darbības nišas. Gadās, ka biznesa plāns balstās uz pārāk optimistisku noieta prognozi, tāpēc vērts apspriesties ar kādu uzņēmējdarbībā pieredzējušu cilvēku, kam uzticaties, un iegūt skatu no malas.

Mēdz būt arī situācijas, kad pēc biznesa plāna sagatavošanas uzņēmējs secina, ka gudrāk ir atteikties no idejas par savu biznesu, vai nolemj mainīt atsevišķus biznesa aspektus.

Kā rāda prakse, ar biznesa ideju vien nepietiek. Risku izvērtējums un finanšu aprēķini piedod realitātes garšu un palīdz labāk saprast idejas potenciālu un provizoriski to, vai ieguldījums atmaksāsies.

► [Biznesa plānošanas rīks "Biznesa skices"](#)

3 Nosakiet nepieciešamo ieguldījumu apjomu

Kad ir izvēlēta darbības joma, ir jāizveido saraksts ar to, cik daudz naudas jāiegulda, lai uzņēmums varētu sākt savu darbību – vai būs vajadzīgs birojs, kopstrādes telpas vai tirdzniecības platība, datoraparātūra vai cita tehnika, iekārtas, datorprogrammas u.tml. Katram uzņēmumam šis saraksts atšķirsies. Ir darbības jomas, kurās nav nepieciešami lieli ieguldījumi.

Piemēram, uzņēmumam, kurš nodarbojas ar programmēšanu vai reklāmas pakalpojumu sniegšanu, galvenās izmaksas varētu būt datori, datorprogrammas, biroja īre (ja telpas tiek nomātas), komunālie maksājumi un biroja standartaprīkojums: tālrunis, internets, kopētājs, printeris.

Savukārt, ja plānots atvērt veikalu, lielākās izmaksas prasīs telpu īre vai to iegāde, kā arī telpu iekārtošana. Vislielākie ieguldījumi nepieciešami ražošanas un lauksaimniecības uzņēmumiem – iekārtas, tehnika, ēkas. Svarīgi veikt šos aprēķinus pirms uzņēmējdarbības uzsākšanas, lai korekti saplānotu nepieciešamos līdzekļus.

Vērts paaugstināties savā pašvaldībā par iespējamo atbalstu jaundibinātiem uzņēmumiem – iespējams, ir pieejams izdevīgs telpu piedāvājums. It īpaši uzņēmuma sākumposmā ir vērts atcerēties – nepērciet to, ko var nomāt, nedomājiet to, ko var izdevīgi aizņemt, neaizņemiet to, ko var iegūt bez maksas.

4 Izvēlieties piemērotāko saimnieciskās darbības formu

Kad ideja un biznesa plāns noplūdi, svarīgi izvēlēties piemērotāko saimnieciskās darbības formu un nodokļu režīmu. Varbūt sākumā jums nemaz nav nepieciešams dibināt savu uzņēmumu, bet pietiek reģistrēties kā saimnieciskās darbības veicējam, aizpildot veidlapu Valsts ieņēmumu dienestā (VID). Pēc reģistrācijas saimnieciskajai darbībai var izmantot savu personīgo bankas norēķinu kontu un karti.

Šādi saimniecisko darbību var uzsākt ātri, pietiek arī ar vienkāršā ieraksta grāmatvedību. Kad biznesa ideja pārbaudīta, klientu loks nostiprināts un apgrozījums aug, var pietekties PVN maksātāju reģistrā, lai atgūtu nodokļa pārmaksas, kā arī mainīt saimnieciskās darbības formu, dibinot savu uzņēmumu.

Šai vienkāršotajai saimnieciskās darbības formai jāatzīmē arī riski – uzņēmējs par saistību izpildi atbild ar visu savu personīgo mantu.

► [Swedbank Saimnieciskās darbības formas izvēles palīgs](#)

► [VID informācija topošajam uzņēmumam](#)

5 Reģistrējiet savu uzņēmumu

Uzņēmumu juridisko formu ir daudz, taču visizplatītākā ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību jeb SIA. Lai SIA reģistrētu Komercreģistrā, ir jāpasūtīta pieteikums, kā arī citi tiesību aktos noteiktie dokumenti un jāiesniedz Uzņēmumu reģistrā (UR). UR mājaslapā ir pieejami arī aizpildīti dokumentu paraugi.

Uzņēmējam ir jāatver bankā [pagaidu konts](#) un tajā ir jāiemaksā pamatkapitāla summa. Pēc SIA reģistrācijas UR pagaidu konts jāpārformē par [pastāvīgo kontu](#). Ja esat jau Swedbank klients kā privātpersona, jums ir jāatver pašnodarbinātā konts bankā, lai nošķirtu saimniecisko darbību no privātpersonas līdzekļiem. To var izdarīt arī [elektroniski](#), nedodoties uz bankas filiāli.

► [Iesniedzamie dokumenti LR Uzņēmumu reģistrā](#)

6 Saņemiet nodokļu maksātāja apliecību

Kad SIA reģistrācijas apliecība jau ir kabatā, nākamais solis ir reģistrēties VID kā nodokļu maksātājam. Uzņēmums var neregistrēties kā PVN maksātājs, ja uzņēmuma plānotais apgrozījums nepārsniegs 40 tūkstošus EUR 12 mēnešu laikā. Šim noteikumam gan ir izņēmumi un nianšes. Reģistrēties iespējams elektroniski, aizpildot iesniegumu VID [Elektroniskās deklarēšanas sistēmā](#) vai UR vienlaikus ar pieteikumu uzņēmuma reģistrācijai.

Lai arī ir noteikti atvieglojumi, kad uzņēmums var neregistrēties kā PVN maksātājs, tā vienkāršojot grāmatvedību, realitātē uzņēmumam iet garām līdzekļi, ko varētu iegūt kā PVN atmaksu no saviem izdevumiem. Atskaišu iesniegšanas process nav tik sarežģīts, kā sākumā var šķist, – pirmajā gadā katru mēnesi būs jāiesniedz atskaite VID, bet no otrā gada reizi ceturksnī. Ieguvumus – PVN atmaksu 21% apmērā no saviem izdevumiem, ko uzņēmums var izmantot izejvielu iegādei vai citām uzņēmuma vajadzībām.

► [Kā reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā](#)

Katrs lielais bizness reiz sākas kā mazais. Drosme, zināšanas, neatlaidība un atbalsts ceļā uz savu uzņēmumu noteikti virza uz izdošanos! Esam šeit, lai jūs atbalstītu.